Milieujaarverslag 2020 Zuyderland MC

Mei 2021
Auteur: Ab Hollanders, Beleidsadviseur Facilitair Bedrijf,
portefeuillehouder Milieu/duurzaamheid

Zuyderland Medisch Centrum
Locaties Heerlen, Sittard, Brunssum en Kerkrade
Raad van Bestuur/Facilitair Bedrijf
Postbus 4446 CX HEERLEN

Hoewel bij het opstellen van dit Jaarverslag Milieu 2020 de grootst mogelijke zorgvuldigheid is betracht, bestaat altijd de mogelijkheid dat bepaalde informatie onvolledig is of na verloop van tijd verouderd of niet meer juist is. Zuyderland Medisch Centrum, is niet aansprakelijk voor gebruik van de inhoud van de teksten en de daaruit voortvloeiende feiten, omstandigheden en gevolgen.

INHOUDSOPGAVE Blz 2

1. Voorwoord Blz 3

2. Inleiding Blz 4

3. Milieuzorg Blz 5
   - 3.1 Milieubeleid / Milieuthermometer Zorg
   - 3.2 Milieu binnen de organisatie
   - 3.3 Continue verbetering en borging
   - 3.4 Duurzaam inkopen en duurzaam ondernemen

4. Milieu activiteiten: Blz 8
   - 4.1 Energiezorg
   - 4.2 Afval preventie en scheiding
   - 4.3 Gevaarlijke stoffen registratie
   - 4.4 Log beheersplan
   - 4.5 Mobiliteit
   - 4.6 LearningGuide / E-learning
   - 4.7 Opleiding ADR 1.3

5. Afvalverwijdering gegevens Blz 11

6. Interne en externe audits en inspecties Blz 17

7. Verbruik gegevens Blz 18

8. Afkortingen/begrippen Blz 23

1 Voorwoord

Zuyderland hanteert een bedrijfsvoering die rekening houdt met mens en omgeving. Bij al onze activiteiten hebben we aandacht voor het milieu. Ons milieubeleid regelt onder meer de inkoop, het scheiden en recyclen van ons afval tot opnieuw bruikbare producten, het verbruik van (duurzame) energie, vermindering van CO2 uitstoot en de manier waarop we onze gebouwen bouwen, renoveren en inrichten. Kortom, alle zaken die we kunnen beïnvloeden en beheersen. Onze intentie tot het milieubeleid van Zuyderland is vertaald in missie en visie (H 3.1).

De eindverantwoordelijkheid voor het milieubeleid ligt bij de Raad van Bestuur.
Resultaat Verantwoordelijke Eenheid-manager (RVE-m) Facilitair Bedrijf is verantwoordelijk voor de uitvoering van dit beleid, waarbij hij wordt ondersteund door de Werkgroep Milieu.
De beleidsadviseur van het Facilitair Bedrijf (voorheen afdelingshoofd Logistiek) is voorzitter van de Werkgroep Milieu. Deze werkgroep bestaat uit deskundigen op de terreinen Personeel & Organisatie (P&O), Laboratoria/apotheek, Logistiek, Techniek/Vastgoed en Inkoop. De werkgroep stelt jaarlijks zijn plannen bij in het Milieu-meerjarenplan 2021-2025.
De Stuurgroep Milieu is overgegaan in een werkgroep Duurzaamheid, genaamd Green Team.
Hierin zit een breed scala van vertegenwoordiging uit de zorg van zowel Cure als Care.
Het Green Team heeft als doel het ontwikkelen van nieuwe initiatieven en het verhogen van de bewustwording met betrekking tot duurzaamheid onder de medewerkers.
Het milieu jaarverslag 2020 van Zuyderland Medisch Centrum (Zuyderland MC) is ingedeeld aan de hand van de bovengenoemde terreinen c.q. specialisme.
Alle leidinggevenden en medewerkers hebben daarbij hun eigen verantwoordelijkheid conform hun functieomschrijving. Elke medewerker dient met de nodige voorzichtigheid en zorgvuldigheid te werken. Worden milieu incidenten geconstateerd, dan melden in Medewerkers Incident Melding (MIM).

Zuyderland heeft haar doelstelling om het keurmerk Brons van Milieu Platform Zorg te behalen, daadwerkelijk begin 2018 behaald. Hiermee is en blijft tot op heden Zuyderland MC het eerste ziekenhuis onder de lijn Tilburg-Nijmegen die het keurmerk van MPZ heeft mogen ontvangen. Eind 2020 heeft Zuyderland MC de her-audit voor 3^{e} keer positief afgesloten.

Datum: Voor akkoord:

David Jongen Voorzitter van Raad van Bestuur Zuyderland Medisch Centrum

2 Inleiding

De hoeveelheid aan milieuonderwerpen, die aan de orde zijn binnen een ziekenhuis en onderzoeksinstelling zoals het Zuyderland, vraagt om een nadere begripsbepaling. Termen als duurzaamheid, milieubeleid, goed voor het milieu, groene voorzieningen, worden vaak in opiniestukken door elkaar gebruikt. Dat dit al snel leidt tot spraakverwarring en misverstanden moge duidelijk zijn.

De thema's die leidraad zijn voor een goed milieubeleid zijn dezelfde thema's die gelden bij goed ondernemerschap. Het gaat om mensen, het gaat om bedrijfsvoering en het gaat om de leefomgeving (Milieu). Het model dat hierbij handig is om te gebruiken staat bekend als het triple P model: People, Profit, Planet. De belangen die in deze context spelen en de mate van beïnvloeding zijn telkens wisselend.
.
De kunst is nu om alle aspecten in de juiste verhouding tot z'n recht te laten komen. Aandacht voor kwaliteit van leven voor de patiënt en de hulpverlener. Zuinig gebruik van grondstoffen en niet alleen kosten baten analyses maar ook inzetten op integraal en duurzaam voorraadbeheer.

Met dit model in het achterhoofd kan verbinding gemaakt worden tussen milieu en mensen om een stimulerende zorg en werkomgeving te creëren, waarin aandacht is voor de invloed van gebouwen, groen, voeding en licht op patiënten en personeel.[1]

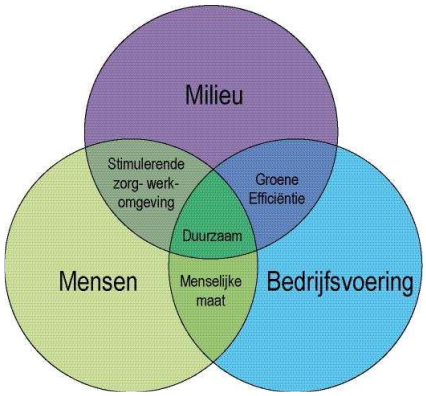

Figuur 1: De invloedsferen: altijd in beweging op zoek naar de balans
[1]Bron: Rapport MVO in de Zorg

3 Milieuzorg

De komende vijf jaar staat beheersbare groei, samenwerking en integratie centraal.

3.1 Milieubeleid / Milieuthermometer Zorg

Voor Zuyderland MC is een duurzaam bewustzijn beleidsprioriteit en is verankerd in de notitie MVO. Doelstellingen op duurzaamheid zijn een vast onderdeel van het bedrijfsbeleid. Het beleid op het gebied van duurzaamheid is erop gericht om mensenrechten te respecteren, eerlijk te handelen en negatieve effecten op het milieu zoveel mogelijk te beperken.

In het beleid staan de volgende punten centraal:

* Het naleven van wettelijke voorschriften en richtlijnen.
- Het integreren van milieu aspecten in het bedrijfsbeleid.
- Duurzaamheid is een uitgangspunt in alle bedrijfsaspecten.
- Milieucertificering consolideren en verbeteren.
- Steeds beter op het gebied van milieu presteren zonder dat dit ten koste gaat van de patiëntenzorg en werkomgeving.

Uit bovenstaande pijlers komen onder andere de volgende doelstellingen naar voren:

- Duurzaam ondernemen door bij alle processen te kijken of er duurzame alternatieven zijn.
- Het beheersen van afvalstromen en optimaliseren van afvalscheiding en afvalpreventie binnen de inrichting
- Daar waar kan het afval (laten) hergebruiken door een goede scheiding van de reststoffen.
- Het verantwoord gebruiken van milieubelastende stoffen.
- Het beheersen en beperken van energie- en waterverbruik.
- Het registreren en meten van de afvalstromen, energie- en waterverbruik.
- Het opstellen van interne procedures en richtlijnen aangaande het milieu.
- Het beheersen en coördineren van vervoersmanagement
- Het actueel houden van een Milieu-meerjarenplan waarin de doelstellingen voor de komende 5 jaar (actuele is 2021-2025) zijn opgenomen.

In het Milieu-meerjarenplan 2021-2025 staan de acties per criteria beschreven.

Missie:
Zuyderland regelt haar bedrijfsvoering op een maatschappelijke verantwoorde wijze met als doel een minimale (milieu)belasting van de leefomgeving.

Visie:
Afval (gasvormig, vloeibaar en vast) op een duurzame wijze zoveel als mogelijk minimaliseren en gescheiden afvoeren, zodat dit vervolgens zoveel als mogelijk innovatief kan worden gerecycled. De criteria beslaan een breed scala aan onderwerpen waarop Zuyderland haar milieuwinst wilt behalen, zoals energie- en waterbesparende maatregelen, afvalpreventie en gevaarlijke stoffen.

In 2021 staat de integrale audit (na 3 jaar) voor certificering volgens de Milieuthermometer Zorg op het programma. De voorbereiding om voor alle 18 onderdelen aan de vastgestelde criteria te voldoen zal in samenwerking met de afdelingen Inkoop en Logistiek, P&O/ ARBO, Laboratoria/Apotheek en Energie-Vastgoed gebeuren.
Actiepunten naar aanleiding van het auditrapport 2020 zullen in het format overzicht dossiers MTZ nog in 1e en 2e kwartaal 2021 een vervolg krijgen om tot het huidige niveau voor certificering te consolideren of te groeien naar certificaat Zilver.

3.2 Milieu binnen de organisatie

De Raad van Bestuur van Zuyderland MC is eindverantwoordelijk voor het milieubeleid binnen de organisatie.
Zij worden hierbij ondersteund en geadviseerd door een Green Team, welke ondersteund wordt door een werkgroep Milieu.
De voorzitter van de werkgroep Milieu is werkzaam als beleidsadviseur Facilitair Bedrijf.

De werkgroep Milieu is verantwoordelijk voor het opstellen en actueel houden van het Milieu-meerjarenplan en de voortgang van de doelstellingen genoemd in het Milieu-meerjarenplan. Tevens draagt de werkgroep Milieu zorg voor het voldoen aan milieuwet- en regelgeving, coördineert en initieert milieuactiviteiten en heeft een adviserend/begeleidende functie bij zowel interne als externe milieuvraagstukken.
Om milieu/duurzaamheid beter binnen Zuyderland MC te kunnen implementeren en bijhouden is er sinds 2019 een Green Team benoemd. Doordat de leden als vast team van verschillende disciplines samenwerken, is er een brede kennis van zaken en grote betrokkenheid bij het milieu/duurzaamheid. Het Green Team komt één keer per maand bijeen.

De werkgroep Milieu is nauw betrokken bij het opzetten en uitvoeren van het milieumanagementsysteem. De leden zijn verantwoordelijk voor het behalen van doelstellingen en het uitdragen van milieuzorg binnen hun vakgebied. De gehele organisatie wordt bij de uitvoering van het milieubeleid betrokken door middel van informatievoorziening, voorlichtingscampagnes en werkinstructies. De werkgroep Milieu komt 3 á 4 keer per jaar bijeen.

Zuyderland heeft per locatie (Heerlen en Sittard) een Milieu-veiligheidsadviseur ADR in dienst. Deze medewerker controleert gevraagd of ongevraagd, of zich eenieder aan de voorschriften van het ADR (Vervoer van gevaarlijke stoffen over de weg) houd. Taken van de veiligheidsadviseur zijn o.a.: controleren van en toezien op, correcte verpakkingsinstructies, etikettering, richtlijnen, van toepassing zijnde vrijstellingen, aanwezigheid van vrachtbrieven, documentatie, etc. Hij geeft adviezen, tekortkomingen worden gerapporteerd en onder de aandacht gebracht van de desbetreffende afdeling/manager/teamleider. De milieu-veiligheidsadviseur ADR verzorgt waar nodig audits en opleidingen en registreert deze. Hij maakt indien noodzakelijk naar aanleiding van een ongeval de voor het ADR verplichte ongevallen rapportage, en is tevens belast met het schrijven van het jaarlijks verplichte “ADR jaarverslag” t.b.v. de transportveiligheid.

Sinds de fusie van Zuyderland zijn er ook Milieu Contact Personen (MCP) geworven. Deze medewerkers met het zgn. “Groene hart” die een onontbeerlijke schakel vormen als ambassadeurs op MVO gebied en zo mede gedragsverandering teweeg kunnen brengen. Dit omdat de communicatie naar (met name) de zorgafdelingen lastig blijkt te zijn in praktijk. Door een MCP op de afdeling te hebben, kan via deze persoon de communicatie met betrekking tot milieu onderwerpen beter onder de aandacht gebracht worden. Doel is dan ook dat milieu periodiek op de agenda van het Kwaliteit, ARBO, Milieu en Veiligheid (KAMV) komt te staan bij de afdelingen.
Indien diverse nieuwe ontwikkelingen hebben voorgedaan, dan wordt een nieuwsbrief milieu uitgebracht, die naar de Milieu Contact Personen (MCP’s) en geïnteresseerden wordt gemaild.

Aanvraag omgevingsvergunning voor het gehele Zuyderland gebouwencomplex is in 2020 ingediend. Overleg met de vergunningverlener en het verzorgen van aanvullende informatie die nodig is voor een vlot verloop van deze procedure is een vast agendapunt binnen milieuzorg. Bewaking en het “up to date” houden van documentatie met betrekking tot milieugegevens hoort hierbij.

3.3 Continue verbetering en borging

Om continue verbetering te waarborgen vinden er controles plaats door de Milieu-veiligheidsadviseurs ADR. Onder controles worden milieucontroles op afvalverwerking bedoeld, waarbij een afdeling wordt gecontroleerd op de juiste en correcte afvoerstromen.
De controle voor de milieuvergunning wordt door Senior Projectleider Vastgoed.
De behaalde resultaten worden jaarlijks vastgelegd in een milieujaarverslag en gerapporteerd aan de Raad van Bestuur. Aan de hand van de milieujaarverslagen zullen de milieudoel-stellingen en verbetervoorstellen voor het daaropvolgende jaar worden opgesteld en vastgelegd in het milieujaarplan.
Op deze wijze wordt de continuïteit en borging van de milieuzorg binnen Zuyderland MC op bestuurlijk niveau vastgelegd en de milieuzorg gegarandeerd.

Binnen KAMV spelen de volgende aandachtspunten: Evaluatie van de geïntegreerde inspectiemethodiek met de onderwerpen milieu, (brand)veiligheid, gezondheid en straling. Ontwikkeling van een aangepaste werkwijze voor de afdelingen binnen de afdeling Kwaliteit. Nadere uitwerking van het plan van aanpak voor de RI&E Zuyderland. In de RI&E zullen specifieke milieuaspecten ook aandacht krijgen.
Daarbij gebruik makend van de plan-do-chek-act cyclus, dan is de instelling volledig in balans en kan de organisatie tijdig en efficiënt borgen en verbeteren.

Met het vaststellen van performance indicatoren op het gebied van maatschappelijk verantwoord ondernemen zal in de komende twee jaar de beleidslijn van MVO meer vorm krijgen. Dit maakt onderdeel uit van het Milieu-meerjarenplan.

3.4 Duurzaam inkopen / duurzaam ondernemen

Duurzaam inkopen is een essentieel onderdeel van de milieuthermometer. Gedurende de komende jaren wordt duurzaam inkopen steeds verder in de kernprocessen verankerd.
Om het Inkoopbeleid conform criteria MTZ te laten bekrachtigen, staat op de agenda van de Bestuursraad in 2e kwartaal 2021.
Daarnaast worden de medewerkers van alle RVE's cq afdelingen gestimuleerd om mee te denken aan verbeterslagen. Zie hiervoor Jaarplannen RVE.

4 Milieu activiteiten

4.1 Energiezorg

Structureel overleg vindt plaats met Gebouwbeheer over het opnemen, verwerken en interpreteren van de energiedata. Rapportage van de werkgroep die de visie op techniek nader uitwerkt moet inzicht geven waar nog alternatieve technieken voor energiewinst mogelijk zijn.

4.2 Afval: preventie en scheiding

Vanuit Inkoop & Logistiek wordt in samenwerking met werkgroep Milieu en de afdelings-overleggen KAM aan tijdelijke oplossingen op maat gewerkt. Punten uit het afvalpreventieplan 2021-2025 en verdere scheiding zijn onderdeel van projecten op korte of langere termijn om initiatieven te stimuleren en draagvlak te geven, onder andere:

- Inzameling van (gedeeltelijk) plastics cq folies of verbod op gebruik van plastic. In een later stadium, mede afhankelijk van de marktontwikkelingen, inzameling van PMD innoveren (Landelijke ontwikkelingen blijven volgen)
- Terug dringen c.q. voorkomen van gebruik van disposables koffiebekers, door gebruik van eigen koffiebeker. Aansluitend inzameling koffiebekers, volgens Best beschikbare technieken (BBT).
- Hergebruik verpakkingen
- Onderzoek naar alternatieve digitale analyse methodes om gebruik milieuschadelijke stoffen (ZZS Stoffen) te voorkomen of terug te dringen
- Alert blijven op eventuele recycle methode voor disposables waaronder:
    - Incontinentie materiaal.
    - Disposable overslag jassen.
    - Gelamineerd kunststof.
    - Instrumenten
- Eventuele inzet van het "infinity SZA vat", dat gemaakt is van gerecycled plastic. ADR/wetgeving is sinds april 2021 akkoord, waardoor dit vat over landsgrenzen mag worden vervoerd, hetgeen op Zuyderland van toepassing is.
- Aparte inzamelen koffiedik eventueel in combinatie met composteerbare koffiebekers.
- Het binnen de instelling op vrijwillige basis verder blijven uitbreiden van milieu contact personen (MCP's). Zij dienen als milieu-ambassadeur en als eerste aanspreekpunt bij onvolkomenheden.

<u>Innovaties/acties in relatie tot afval (Vooruitblik 2021):</u>

- Indien van toepassing, continueren aanschaf van nieuwe circulaire containers t.b.v. de afvoer van reststoffen, waarvan de kuipen uit de kleur grijs zijn vervaardigd. Deze containers zijn beter recyclebaar dan containers met andere kleuren. Diversen kleuren vervuilen het granulaat, dat word gebruikt om nieuwe containers te stansen. Advies van de containerleverancier is dan ook om de kuipen van de containers in de kleur grijs aan te schaffen. Ter herkenning van de afval fractie kan er met een andere kleur deksel worden gewerkt. Voorbeeld: grijze container met blauwe deksel, t.b.v. de papier/karton inzameling.
- Vervolg uitwerking inzamelen en verwerken van koffiedik evt. i.c.m. suikerrietkoffiebekers. E.e.a zal door inkoop in de nieuwe aanbestedingen worden meegenomen.
- Waar mogelijk, blijven uitbreiden betreffende de inzameling van folies.
- Continueren van periodieke afvalscans.
- ADR/wetgeving blijven volgen betreffende de invoering/inzet van het Infinity SZA vat.
- Het blijven uitbreiden van het netwerk met milieucontactpersonen, d.m.v. mensen enthousiast te maken betreffende milieu issues.
- Invullen en onderhouden van de milieubarometer. (meetinstrument ter beschikking gesteld door MPZ). Uiteraard onder het motto “meten is weten”
- Vrachtreductie blijven onderzoeken.

AVG:

De borging van geheimhouding van data (AVG) vind plaats d.m.v. het inzamelen van vertrouwelijke papier met behulp van 30L groene papier bakken op de werkplekken als tussenopslag. En d.m.v. gesloten grote papiercontainers met inwerpgleuf in de milieueilanden. Iedere medewerker dient naar zijn/haar werksessie de groene 30L papierbakken te ledigen in de daarvoor bestemde gesloten papiercontainers. Tussenopslag is niet toegestaan. Tevens word plastic, waar data op staat apart opgehaald en vernietigd onder afgifte van een vernietigingscertificaat door subcontractor “Renewi”. Afgifte van het vernietigingscertificaat voor het verwijderen van vertrouwelijk papier vind plaats door afvalverwerker L’Ortye. Digitale data zoals harde schijven, cd’s, etc., worden vernietigd d.m.v. shredderen, uitgevoerd door firma Waterschoot (Subcontractor van L’Ortye). Ook van deze dienstverlening ontvangt Zuyderland een vernietigingsverklaring.

4.3 Gevaarlijke stoffenregistratie

Gevaarlijke stoffen

Opslag van gevaarlijke stoffen wordt conform de PGS 15 richtlijn uitgevoerd. De PGS 15 richtlijn heeft betrekking op de brand-, arbeids-en milieuveiligheid voor verpakte gevaarlijke stoffen. Hierin worden onder meer eisen voorgeschreven voor de bouwkundige uitvoering van opslagvoorzieningen, brandbestrijdingssystemen en arbeidsmiddelen. De hoeveelheid gevaarlijke stoffen op afdelingen in het afgelopen jaar verminderd door gebruik te maken van

kleinere werkvoorraden en afdelingen gaan door met het vervangen, en afvoeren, van schadelijke stoffen door gezondere en milieuvriendelijke stoffen.

Omgaan en registratie van gevaarlijke stoffen

Zuyderland MC mag radioactieve stoffen gebruiken voor medisch-diagnostische en medisch-therapeutische werkzaamheden en ook voor kalibratie doeleinden. De radioactieve stoffen mogen uitsluitend voorhanden zijn en worden toegepast in de daartoe aangewezen en geschikt bevonden ruimtes. De hiervoor geldende voorschriften staan in de vergunning in het kader van de Kernenergiewet (KEW). Het gebruik van radioactieve stralers heeft voornamelijk te maken met arbeidsomstandigheden. Om die reden wordt dit aspect niet nader besproken in het milieujaarverslag, maar in het Stralingshygiëne- jaarverslag 2020.

Laboratoria en Apotheek binnen Zuyderland werken al sinds 2015 met een digitaal registratie programma (SOFOS). De leverancier voorziet alle gevaarlijke stoffen van relevante data omrent veiligheid, opslag en milieu. Via intranet is een verwijzing naar de informatie-databank gemaakt. De databank bevat intussen de gegevens van meer dan 800 stoffen die binnen het Zuyderland in gebruik zijn.

Registratie van gevaarlijke stoffen, waaronder kankerverwekkende-, mutagene en reprotoxische stoffen, vindt plaats met een wettelijk verplichte registratielijst. Er is verder een aantal trainingen aan diverse groepen gegeven over het werken met - en het vervoer van gevaarlijke stoffen.

4.4 Legionella beheersplan

RI&E voor legionella is actief en wordt actueel gehouden in samenwerking met een externe partij. Plan van aanpak voor verbeteringen en spoelprocedures worden gemonitord.

4.5 Mobiliteit

Mobiliteit is in twee onderdelen te splitsen. Enerzijds het parkeerprobleem in verband met de verschillende bouwactiviteiten rondom de bestaande gebouwen. Anderzijds mobiliteit voor de langere termijn en hiervoor is het mobiliteitsplan Zuydernet opgesteld. De volgende verkeersstromen maken onderdeel uit van het mobiliteitsbeleid: woon-werkverkeer, zakelijk verkeer, bezoekers/patiëntenverkeer en logistiek verkeer.

4.6 LearningGuide / E-learning

E-learning: het opzetten en uitwerken van geschikte leer-modules staat in de planning om als vast programma onderdeel van KAMV te dienen. Initieel staat de kennis van afvalstromen als belangrijkste leerdoel op het programma. Voor beheersing van milieu-aspecten, zoals energie en materiaal-besparing zullen op mogelijkheden onderzocht worden in de vorm van tips en trucs voor alle medewerkers.

4.7 Opleiding ADR 1.3

Het voorzien van regelmatige opleiding en scholing aan medewerkers op het gebied van omgaan, transport, en opslag van gevaarlijke (afval)stoffen is een must. De voor 2020 geplande vervolgopleidingen ADR 1.3 hebben n.a.v. de corona pandemie voor de nieuwe medewerkers van afdeling logistiek, WOZL, verpakkers van het lab (MMB) en de chauffeurs van Transpo-Nuth geen doorgang kunnen vinden. Toekomstig zullen onder de corona voorwaarden nog aanvullend een drietal chauffeurs van Transpo Nuth als eerste worden opgeleid conform ADR 1.3, waarna zij aansluitend, door een zakendeskundige van klinische fysica worden opgeleid (Bewustmakingscursus ADR 8.5 -- S12) voor het vervoeren van vrijgestelde goederen van klasse 7 (Radioactieve stoffen). Het door het ADR verplicht gestelde certificaat voor deze bewustmakingscursus zal dan worden ~~is~~ uitgereikt. De milieu-veiligheidsadviseur ADR heeft alle namen van de cursisten in het opleidingsplan opgenomen. Hieruit blijkt, dat de eerstvolgende herhalingscursussen in ± 2021 gepland dienen te worden. Zo gauw de situatie e.e.a. toelaat, zullen de vervolg cursussen weer worden opgepakt en ingepland worden.

5 Afvalverwijdering gegevens:

Heerlen, Kerkrade en Brunssum:

SZA	2017	2018	2019	2020
Aantal vaten	13671	13968	13860	17624
Gewicht	108520	113380	109020	115420
Gem. gewicht per vat	7,94 kg	8,12 kg	7,87	6,54

Gevaarlijk afval:

Hoeveelheden in kg/jaar	2017	2018	2019	2020
Specifiek ziekenhuisafval	108520	113380	109020	115420
Elektronica-afval	7441	9845	15795	14601
Tonercassettes	n.v.t	n.v.t.	n.v.t	n.v.t.
Medicijnen/cosmetica	2820	2388	2818	1218
Ponsplaatjes/id-kaarten/ hardware. (schijven, etc.) *Gegevensdragers*	144	346	1903	1160
Medicinaal glas	13156	13985	16428	8743
Overige gevaarlijke stoffen	8205	4137	4662	3811
Accu's	2228	2490	2344	3686
Lege verontreinigde emballage	718	938	1223	1159

Niet-gevaarlijk afval:

Hoeveelheden in kg/jaar	2017	2018	2019	2020
Restafval	623800	596240	570000	5171120
Glas (ongesorteerd) (Schatting 500kg volle bol)	1435	352	352	Via medicinaal glas
Totale afvoer papier, karton, vertrouwelijk papier samengevoegd met folies	134385	122040	122840	107400
	1386 Kg Folies	2940 Kg Folies	4158 Kg Folies	4914 kg Folies
Hout	Samen gevoegd met B&S	Samen gevoegd met B&S	Samen gevoegd met B&S	Samen gevoegd met B&S
Metaal	10650	33240	20370	27750
Bouw/sloopafval (B&S) Afvoer oud meubilair	39720	21680	20960	26520
Matrassen	6	124	86	164
Objectdragers	0	0	0	0
Oude Kunststof (containers)	0	0	831	0
Overige niet GA	300	634	1149	509
Folies	1543	2940	4158	4914

Onderstaande tabellen zijn een weergave van de meest aangeboden reststoffen, van de afgelopen 4 jaar.

- SZA
- Restafval
- (Vertrouwelijk)papier/karton

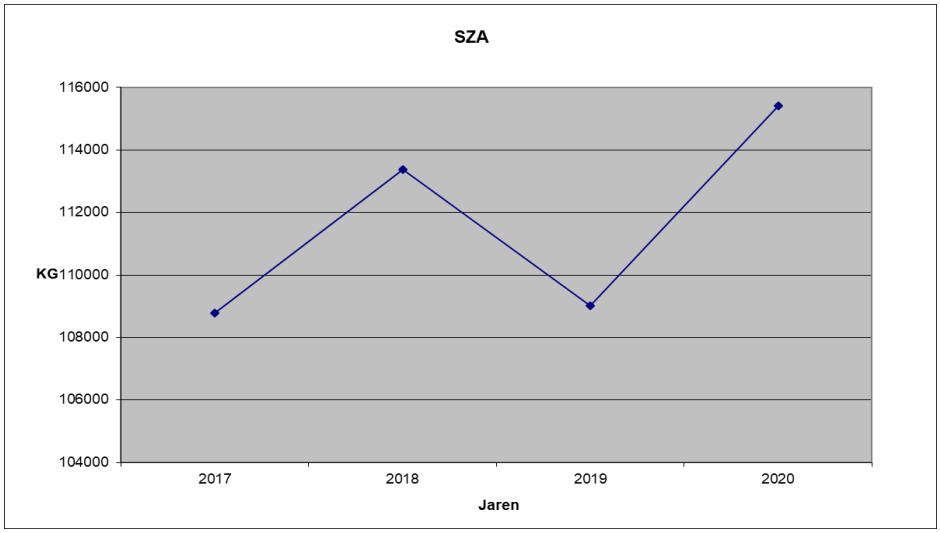
SZA
116000
114000
112000
KG 110000
108000
106000
104000
2017
2018
2019
2020
Jaren

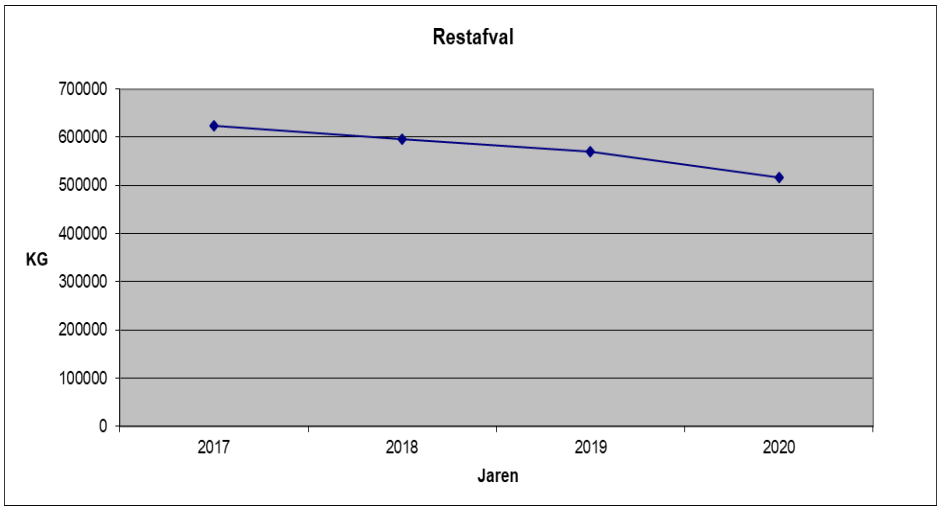
Restafval
700000
600000
500000
400000
KG
300000
200000
100000
0
2017
2018
2019
2020
Jaren

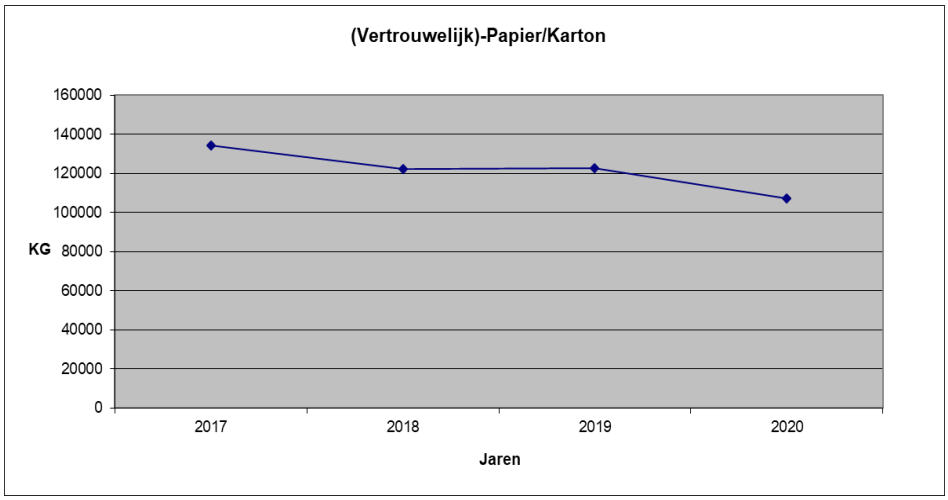
(Vertrouwelijk)-Papier/Karton
160000
140000
120000
100000
KG 80000
60000
40000
20000
0
2017
2018
2019
2020
Jaren

Totalen 2020 in procenten

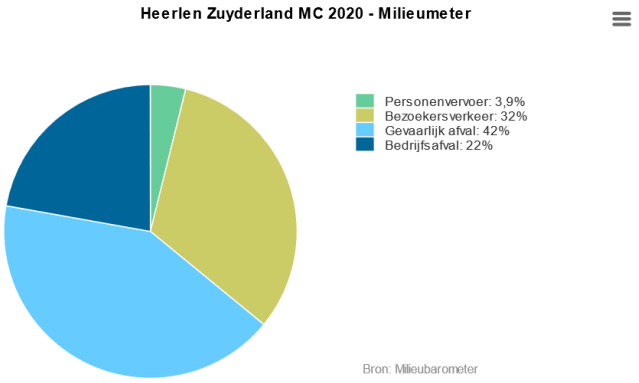

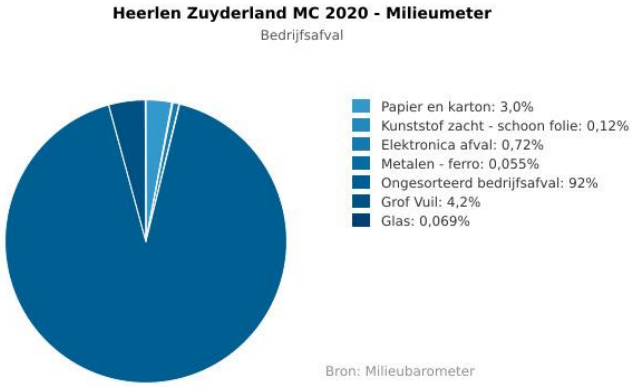

Vrachtbewegingen t.b.v. afvoer reststoffen en leveren verpakkingen en overige.
In 2020 is het door slim te plannen i.s.w. met verwerker L'Ortye, gelukt om de vracht bewegingen, ondanks de corona crisis gelijk te houden aan het voorgaande jaar. Hierdoor is er geen extra CO_2 belasting opgetreden.
Zie onderstaande tabel.

	2016	2017	2018	2019	2020
Vrachten t.b.v. afvoer reststoffen. Hrl. /Krk.	319	315	309	277	277

Gevaarlijk afval Sittard-Geleen
Van het gevaarlijk afval is de grootste stoom SZA gevolgd door overige gevaarlijke afvalstoffen, zoals brandbare, giftige en corrosieve stoffen. Aangevuld door vervuild glas en loodaccu's.

Hoeveelheden in kg/jaar	**2017**	**2018**	**2019**	**2020**
Specifiek ziekenhuisafval	87120	83860	86980	91360
Overige gevaarlijke stoffen	15454	17914	18381	17665
Accu's	1364	1218	2290	2468
Verontreinigde emballage, glas	3871	6534	7152	6362
Verontreinigde emballage, kunststof	174	310	590	786
Totaal	**107809**	**109526**	**114803**	**118641**

Niet-gevaarlijk afval Sittard-Geleen

Hoeveelheden in kg/jaar	**2017**	**2018**	**2019**	**2020**
Restafval	438300	448320	465100	434780
Glas(ongesorteerd) (Schatting 500kg volle bol)	4000	0	0	0
Papier, karton, vertrouwelijk papier	96980	94460	100180	89460
Metaal	9300	8740	16181	16520
Bouw/sloopafval	8950	11170	15340	11580
Medicijnen/cosmetica	2732	2292	3094	2855
Elektronica-afval	3619	10860	16691	9578
Swill.(schatting 80kg)	20960	22640	20160	15280
Hout	6960	4120	8230	11090
Totaal	**595129**	**602602**	**644976**	**591143**

Sittard Zuyderland MC 2020 - Kosten

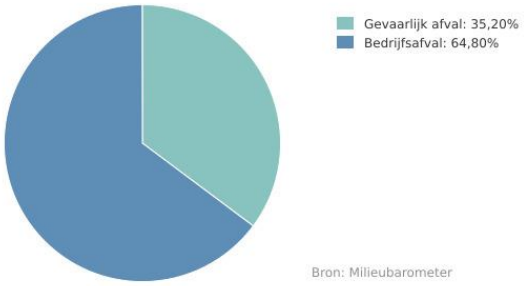

Sittard Zuyderland MC 2020 - Kosten

Bedrijfsafval

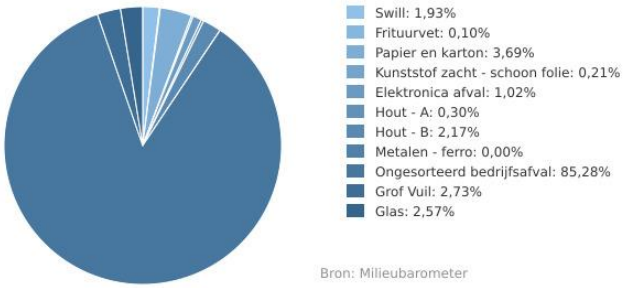

Sittard Zuyderland MC 2020 - Milieumeter

Gevaarlijk afval

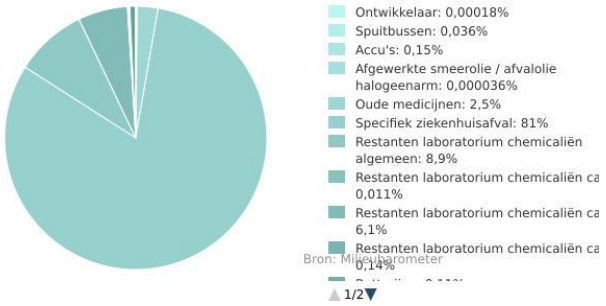

6 Interne en externe audits en inspecties

Zuyderland MC dient zich te houden aan de Wet Milieubeheer. De vertaling van deze wet is voor Zuyderland MC in een omgevingsvergunning (vroegere WM en lozingsvergunning) vastgelegd.
In de milieuvergunning staan de voorschriften die voor het ziekenhuis van toepassing zijn op het gebied van milieu. Hiervoor wordt gebruik gemaakt van de Activiteitenbesluit Internet Module (AIM) die aangeeft aan welke milieuregels op een bedrijf van toepassing zijn en geeft hiervan een pakket op maat plus een bijbehorende checklist.
zAOm te waarborgen of de voorschriften worden nageleefd worden er interne en externe audits en inspecties gehouden.
Zuyderland MC bezit de omgevingsvergunning en de Regionale Uitvoeringsdienst (RUD) controleert periodiek hierop.
De omgevingsvergunning omvat voorschriften op het gebied van afvalwater en dan met name over de bemonsteringfrequentie en op welke parameters gemonsterd moeten worden.
Zuyderland MC dient tevens te voldoen aan de wetgeving op het gebied van vervoer gevaarlijke stoffen Inspectie voor Leefomgeving en Transport (IL&T).

RUD controles zijn in 2019 voor Zuyderland uitgevoerd.

De onderstaande zaken worden door de afdeling Techniek, Onderhoud & Huisvesting (TO&H) opgenomen ihkv milieuzorg:

1	Rondgang	RUD	1	
2	Jaarverslag	RUD	1	
3	MG Tankkeuring	Lev	1/6	2021
4	HBO tanks keuren KIWA	Lev	1	
5	Milieu keuring HBO tanks uitgebreid	Lev	1/15	2032
6	Keuringen vloer milieuplein	Haukes	1/6	2023
7	Scoop 7 keuringen	Parkst	2	2019
8	Keuringen branders EC	Lev	1	
9	BEMS milieukeur	Contr	1/2	2019
10	EPBD milieukeur	Contr	1/5	2023
11	AIM	Zuy	1	
12	MPZ audit	MPZ	1	
13	Controle vloer milieuplein	Lau	1	

In Heerlen en Sittard zijn verder geen noemenswaardige overtredingen geconstateerd in het kader van deze inspecties. Er is een jaarlijkse AIM melding gedaan n.a.v. het nieuwe LAB gebouw en het uitbreiden van de medische gassen installatie met flessen batterijen, deze laatste in het kader van PGS-15. Start uitvoering van beide projecten in 2020, beide in Sittard.

Scheiden, Schikken, Schoonmaken, Standaardiseren, Stimuleren (5s).
Volgens dit 5s principe, zijn er in alle milieu eilanden informatie posters opgehangen. Hier is tevens de zgn. “milieubeleid-manual logistiek Zuyderland”, aan gerelateerd, waarin alle reststoffen zijn opgenomen. De manual word door de Milieu-veiligheidsadviseurs ADR bewaakt en indien noodzakelijk van nieuwe relevante inzichten, best beschikbare technieken (BBT) en werkwijzen voorzien. Medewerkers van alle Zuyderland locaties, kunnen dit document digitaal raadplegen, in het kwaliteitsportal “Iprova”.

Asbest
In 2020 hebben er 3 bijeenkomsten plaatsgevonden van de werkgroep asbest. In het kader van renovatie en ontmanteling van oude gebouwen op locatie Heerlen, hebben er een aantal asbestinventarisaties en saneringen plaatsgevonden. Gebouw F (kantoorflat) is ontmanteld en er heeft voorafgaand een asbest sanering plaatsgevonden. Daarnaast is dit gebouw duurzaam en gescheiden afgebroken.

Incidenten en meldingen
Er heeft zich in 2020 één intern milieucalamiteit voorgedaan. Hiervan is een melding gedaan bij bevoegd gezag. Met betrekking tot transporten of verlaadactiviteiten tussen de Zuyderland locaties hebben zich geen incidenten of ernstige voorvallen voorgedaan. Dit geldt ook voor transporten en verlaadactiviteiten naar en via de afvalverwerker.

iSZW
In 2020 zijn er geen meldingen gedaan bij inspectie SZW.

7 Verbruiksgegevens
Zuyderland MC is een grootverbruiker van bijvoorbeeld elektra, gas, water en afval. Om inzichtelijk te maken of Zuyderland MC dit grootverbruik op een zelfde niveau houdt of dit verbeterd of verslechterd, worden de verbruiken bijgehouden.
Zuyderland MC doet vanaf 2020 mee aan de benchmark Milieubarometer. In deze benchmark kunnen ziekenhuizen onderzoeken of bijvoorbeeld de energieverbruiken hoog zijn vergeleken met een vergelijkbaar ziekenhuis.
De analyse uit de benchmark dient nog te worden uitgewerkt. De verwachting is dat Zuyderland MC ten opzichte van het gemiddelde van andere ziekenhuizen een gemiddeld of lager verbruik heeft op basis van ervaringen uit eerder vergelijkingen met ziekenhuizen.

7.1 Elektriciteit en gas

In onderstaande tabel zijn opgenomen de jaarverbruiken over 2020 van gas en elektra, per locatie:

Commodity	*Zuyderland-locatie*	*eenh*	*CO2 Emissiefactor*	*CO2 emissie*	*Groen*	*eenh*
	Sittard-Geleen, Dr H van der Hoffplein 1					
Gas	1.110.761	nm3	1,88	2.093	0	ton
Elektra	18.048.940	kWh	0,53	4.747	50%	ton
Stookolie	6.000	kg	2,95	0	0	ton
Water	120.000	m3				
Totaal				6.840		ton
	Heerlen, H Dunantstr 5					
Gas	2.343.233	nm3	1,88	4.415	0	ton
Elektra	15.740.487	kWh	0,53	4.140	50%	ton
Stookolie	6.000	kg	2,95	0	0	ton
Water	115.000	m3				
Totaal				8.554		ton
Totaal	**Geleen + Heerlen**					
Gas	3.453.994,00	nm3	1,88	6.507	0	ton
Elektra	33.789.427,00	kWh	0,53	8.887	50%	ton
Stookolie	12.000,00	kg	2,95	0	0	ton
Water	235.000,00	m3				
Totaal				**15.394**		**ton**

Besparing tov voorgaand jaar:		
Gas	%	5,74
Elektra	%	3,19
CO2	%	1,66

Jaarverbruiken 2020 gas en elektra CURE locaties Heerlen en Sittard *(Bron: Enexis)*

7.2 Relevante gebeurtenissen in 2020

- Gebouw F Heerlen is geheel ontmanteld;
- Er is door COVID-19 structureel meer thuis gewerkt;
- Er is weer 50% groene stoom met CertiQ ingekocht voor de beide CURE locaties (Wind NL);
- Het Keurmerk MPZ Brons is geconsolideerd in oktober 2020.

- In Sittard is een project goedgekeurd voor het verhogen van het rendement van de koeling
- Het nieuwe energiecontract met Engie op locatie Sittard is afgesloten met een clausule energie afname er in
- De routekaart CO2 reductie is in concept opgesteld door RHDHV (goedkeuring en indiening in 2021). Als referentiejaar daarbij is 2009 gekozen.

Energiebesparingen in 2020

- Luchtbehandelingskast C Sittard is uitgevoerd met een koelwater besparende 3 weg klep.
- Plaatsing LED verlichting kelder en sheddak Sittard en plaatsing LED verlichting Heerlen.
- Afstoten gebouw F Heerlen

Energieverbruiken 2020 t.o.v. 2019

Door de hierboven geschetste gebeurtenissen is het volgende beeld berekend:
Besparing gas: 5,74%, elektra: 3,19 %. reductie CO2: 1,66%. Oorzaak hiervan zijn het afstoten van de gebouwen in Heerlen en het doorvoeren van de genoemde energiebesparende maatregelen op beide locaties.

7.3 Klimaat akkoord Parijs en Routekaart

Reductie CO2 t.o.v. peiljaar 1990 (Parijs) is 63% in 2020, dit ten aanzien van de eis van 49% in 2030. M.a.w. zuyderland zit ruimschoots op koers. T.o.v. referentiejaar 2009 (Routekaart) is de reductie 43% (nog 6% te gaan dus).

7.4 Afval

Analyse

Grofvuil (B&S) Heerlen: De afvoer van oud meubilair, hout, ed. (Grofvuil/B&S), is in 2020 iets toegenomen. De verwachting, dat deze gewichten in 2020 gelijk zouden blijven aan die van 2019 of zelfs nog iets verder zouden af nemen is niet behaald. De sloop van de kantoorflat bij locatie Heerlen met het bijbehorende afdanken van oud meubilair heeft toch nog zijn stempel op deze hoeveelheid afval kunnen drukken.
Grofvuil(B&S) Sittard: grofvuil(B&S) nam in 2020 af met 3760kg.
Metaal Heerlen: Aanbod is ook bij deze fractie toegenomen. Oorzaak ligt hem net als bij B&S, deels aan de sloop van de kantoorflat. Tevens zijn er grotere hoeveelheden oude en kapotte ziekenhuisbedden (metaal) afgevoerd.
Metaal Sittard: Metaal bleef in 2020 nagenoeg gelijk.(339 kg minder)
Restafval Heerlen: Dit aanbod is met 52,8 ton, wederom een aanzienlijk stuk lager uitgevallen als in 2019. Belangrijkste oorzaken zullen zijn, dat de reguliere zorg binnen Zuyderland door de corona crisis, lager is uitgevallen, waardoor er dus ook minder restafval is geproduceerd. Ook hebben er conform de corona regels waar mogelijk veel medewerkers van thuis uit gewerkt.

Terugdringen van de hoeveelheden heeft dus ook in 2020 met succes plaats gevonden, echter op een andere manier zoals men dat voor ogen heeft gehad. Ook zal de permanente sluiting van de kantoorflat, waarbij de personele inzet naar locatie Sittard is verhuisd mede de oorzaak zijn van de geringere hoeveelheid aanbod. Onderstaande acties blijven door de jaren heen, de rode draad vormen van afvalreductie en leveren, gezien de jaarlijkse terugloop, nog steeds hun debet op.

- Mensen blijven zich houden aan de scheidingsregels.
- Werkwijze milieu-veiligheidsadviseur ADR, die als vraagbaak fungeert betreffende afvalstromen, problemen, calamiteiten, voorlichting, preventie, etc., en tevens mensen bewust blijft maken van scheidingsregels.
- Continuering van controles t.a.v. de verwerker, betreffende de juiste fracties, gewichten en factureringen.
- Spullen worden gerecycled, daar waar deze voorheen op de afval berg terecht kwamen. Voorbeeld: Matrassen, rongenfoto's, folies, etc.
- Invoering gescheiden inzameling van folies. Met de daarbij behorende interesse van afdelingen om bij dit project aan te sluiten, krijgt hoe langer hoe meer draagvlak. Tendens is nog steeds oplopend.
- Er wordt (pro)actief (mee)gezocht, al dan niet in overleg met de verwerker, alvorens speciale afval verwijdering plaats vindt. Dit om na te gaan, of er een goed traject voor recycling of terugwinnen (recupereren) mogelijk is, a.d.h.v. de Best Beschikbare Technieken (BBT) of aan de hand van best uitvoerbare technieken.
- Het algemeen bewust zijn, om afval meer en beter te scheiden neemt toe.

Restafval Sittard: in 2020 nam het restafval af met 30320 kg. Oorzaak is gelijk Heerlen.

Medicinaal glas Heerlen: Deze fractie is behoorlijk afgenomen. Het aanbieden van coupeglaasjes uit de archieven van de afdeling pathologie is niet meer aan de orde geweest. Verder zijn er diverse afdelingen verhuisd naar locatie Sittard. Onderzoek zal moeten uitwijzen of bij deze locatie de fractie medicinaal glas is toegenomen. De afvoer van kleine hoeveelheden niet medicinaal glas, blijkt dus geen invloed te hebben op de totale gewichten en mag dus als nihil worden beschouwd.

Medicinaal(vervuild) glas Sittard: Medicinaal(vervuild) glas nam in 2020 af met 790 kg. Verhuizing afdelingen heeft geen negatieve invloed gehad.

(Vertr.)Papier/karton Heerlen: Is met 15 ton terug gelopen. Leveranciers leveren hun producten, waar mogelijk, uitgepakt aan. De coronacrises heeft op deze fractie dus geen invloed gehad. Was eigenlijk wel verwacht omdat er voor diverse hulpmiddelen die in het kader van de coronacrisis zijn aangeschaft, ook de verpakkingsmaterialen moesten worden afgevoerd.

Vertrouwelijk papier Sittard: Vertrouwelijk papier nam in 2020 af met 10720 kg. Oorzaak is gelijk Heerlen.

Toner cartridges Heerlen: Resterende overig cartridges, die niet onder het contract van Xerox vallen, worden ingezameld, en via Eeko-van Klaveren, gerecycled. De opbrengst voor deze cartridges, word ter beschikking gesteld voor het goede doel "Cliniclowns" Deze situatie is en blijft gehandhaafd.

Toners/cartridges Sittard: afvoer toners/cartridges is in 2020 nagenoeg nihil.

Gegevensdragers met vernietigingsverklaring Heerlen: Hieronder vallen o.a. USB sticks, Cd's, harde schijven, foto's, dia's, en plastic datadragers waar patiëntgegevens op staan, zoals

medicijnzakjes, polsbandjes, infuuszakken, spuiten en overige data dragers, en/of materialen, waarvan het vermoeden bestaat dat er data op aanwezig is/kan zijn. Deze stroom wordt geshredderd, of op andere doeltreffende manieren vernietigd, waarna Zuyderland een vernietigingsverklaring van deze handeling/vernietiging ontvangt. De hoeveelheid materiaal is dit jaar terug gelopen, omdat er in 2020 geen grote opruimactie van ''hardware data" meer is geweest t.o.v. het jaar ervoor.

Elektronica afval Heerlen. Inzamelen en apart afvoeren van kapotte/versleten elektronica afval is inmiddels goed ingeburgerd binnen Zuyderland. Na de grote opruimacties in eerdere jaren (2019) blijven de hoeveelheden hoog. Ondanks dat er in 2020 circa 1 ton minder elektronica afval is aangeboden, is de conclusie dat dit afval op de juiste plaats en onder correcte handeling wordt aangeboden ter verwerking.

Elektronica Sittard: in 2020 nam elektronica af met 7113 kg. Oorzaak is waarschijnlijk dat in 2019 alle verouderde pc's vervangen zijn.

Overige gevaarlijke stoffen Heerlen. Aanbod van deze stoffen zijn naar alle waarschijnlijkheid door de verhuizing van de apotheek en het pathologisch lab naar locatie Sittard verminderd. Ook zijn er in 2020 geen grote opruimacties van vergeten/verlopen of overtollige chemische stoffen meer geweest, waardoor deze fractie bijna met een ton is afgenomen.

Overige gevaarlijke stoffen Sittard: Ondanks de overplaatsing van pathologisch lab naar Sittard, nam het aanbod in 2020 af met 716 kg. Oorzaak: Binnen de laboratoria wordt voortdurend gezocht om gevaarlijke stoffen te vervangen door niet-gevaarlijke stoffen.

Matrassen Heerlen. Binnen de organisatie is men ermee bekend, dat matrassen apart moeten worden afgevoerd en verwerkt. E.e.a. heeft er in geresulteerd dat in deze stroom 164 (78 meer dan 2019) matrassen op verantwoorde wijze zijn gerecycled.

Matrassen Sittard: door vervanging op nagenoeg alle verpleegafdelingen in voorgaande jaren, zijn er in 2020 slechts enkele matrassen afgevoerd.

Overige restfracties Heerlen: Deze zijn ten opzichte van vorige jaren nauwelijks in hoeveelheid gestegen of gedaald. Uitschieter was 2019, waarbij grotere opruimacties, door ontmantelingen van gebouw V en de kantoorflat als voorbereiding op de sloop ten grondslag lagen

Folies Heerlen: Het gaat hier om een relatief jonge stroom, waarbij er door de jaren heen, mede ingegeven door de wereldwijde roep om verantwoord om te gaan met plastics en de gevolgen hiervan in ons milieu. Er met dank aan diverse kartrekkers, een behoorlijke inspanning is geleverd om dit materiaal in te zamelen en te recyclen. Tendens is dat deze inzameling zich nog verder zal uit breiden op afdelingen, daar waar dit mogelijk is.

Folies Sittard: Is gelijk Heerlen.

8 AFKORTINGEN/BEGRIPPEN

ADR	Accord européen relatif au transport international des marchandises Dangereuses par Route
AIM	Activiteitenbesluit Internet Module
BARIM	Het Besluit Algemene Regels voor Inrichtingen Milieubeheer
BEMS	Besluit Emissie Middengrote Stookinstallaties
BHV	Bedrijfshulpverlening
BREEAM	Building Research Establishment Environmental Assessment Method
BS	Besluit Stralinghygiëne
CBRNe	Chemische, Biologische, Radiologische, Nucleaire stoffen en explosieven
DIS	Digitaal Informatie Systeem
Eural	Europese Afvalstoffenlijst
FB	Capaciteitsgroep Facilitair Bedrijf
HL	Hospital Logistics (te Oss)
ILT	Inspectie leefomgeving en Transport
KAMV	Kwaliteit / ARBO / Milieu / Veiligheid
KRN	Kunststof Recycling Nederland
LAP	Landelijk Afvalbeheerplan
Lozingsvergunning	Voormalige Wvo-vergunning; nu Wabo-milieu of Waterwetvergunning Milieuvergunning Omgevingsvergunning deeltoestemming milieu (ex art. 21, lid 1 sub e Wabo)
Milieuvergunning	Geheel van meldingen o.b.v. Wet Milieubeheer, omgevingsvergunning deeltoestemming milieu, waterwetvergunningen m.b.t. lozingen + grondwateronttrekkingen
MCP	Milieu Contact Personen
MJA	Meerjarenafspraak
MVP	Minimalisatieverplichting
MPZ	Milieu Platform Zorgsector
MSDS	Material Safety Data Sheet
NeR	Nederlandse Emissie Richtlijnen
NIAZ	Nederlands Instituut voor Accreditatie van Ziekenhuizen
Omgevingsvergunning	De Wet algemene bepalingen omgevingsrecht (Wabo) regelt de omge-vingsvergunning. De omgevingsvergunning is één geïntegreerde ver-gunning voor bouwen, wonen, monumenten, ruimte, natuur en milieu
P&O	Personeel & Organisatie
PG	Packing Group
PGS	Publicatiereeks Gevaarlijke Stoffen
RA	Risico Afval
REACH	Registratie, Evaluatie en Autorisatie van Chemische Stoffen
RUD	Regionale Uitvoeringsdienst
RvB	Raad van Bestuur
RVE	Resultaat Verantwoordelijke Eenheid
SOFOS	Gevaarlijke stoffen Registratie en Opsporing Systeem
STEK	Stichting Emissiepreventie Koudetechniek
Swill	Gekookt keukenafval en etensresten
TO&H	Techniek, Onderhoud & Huisvesting
TVB	Taken, verantwoordelijkheden en bevoegdheden
UN	Het stofidentificatienummer of UN-nummer is een getal van vier cijfers dat een gevaarlijke stof identificeert
VA	Veiligheidsadviseur ADR
VGW	Vrijgave Grenswaarde volgens het BS
VROM	Ministerie van Volkshuisvesting, Ruimtelijke Ordening en Milieu
Wabo	Wet Algemene Bepalingen Omgevingsrecht
WIP	Werkgroep InfectiePreventie
WKK	Warmtekrachtkoppeling
Wm	Wet milieubeheer
Wvo	Wet verontreiniging oppervlaktewateren (v.a. mei 2012 Waterwet)
ZiROp	Ziekenhuis Rampen Opvang